

SAMENVATTEND VERSLAG OVER IER- INBREUKEN 2018

Samenvatting

juni 2018

SAMENVATTING

SAMENVATTEND VERSLAG OVER IER-INBREUKEN 2018

juni 2018

Samenvatting

Samenvattend verslag over IER-inbreuken

Dit is een verslag over de bevindingen van het onderzoek dat sinds 2013 via het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (Waarnemingscentrum) door het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) wordt uitgevoerd naar de omvang, reikwijdte en economische gevolgen van inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (IER) in de EU.

Het verslag is bedoeld als samenvatting van de diverse onderzoeken naar de waarde van intellectuele eigendom, de perceptie daarvan door het grote publiek, de mechanismen die worden gebruikt om inbreuk te maken op intellectuele-eigendomsrechten en de economische gevolgen van inbreuk, teneinde aldus een coherent beeld te geven van de stand van zaken op het gebied van IER en IER-inbreuken in de EU. Het verslag bevat ook een hoofdstuk over de maatregelen die worden genomen om inbreuken tegen te gaan. Het is de bedoeling om jaarlijks een dergelijk verslag te publiceren.

In een studie verricht in samenwerking met het Europees Octrooibureau (EOB) heeft EUIPO vastgesteld dat de totale bijdrage aan de Europese economie van sectoren die intensief gebruikmaken van IER circa 42 % van het BBP (5,7 biljoen euro) bedraagt. De bijdrage aan de werkgelegenheid bedraagt 28 % (plus nog eens 10 % aan indirecte werkgelegenheidseffecten in sectoren die niet intensief van IER gebruikmaken). Deze sectoren zorgen voorts voor een handelsoverschot met de rest van de wereld van circa 96 miljard euro en betalen hun werknemers een salaris dat 46 % hoger ligt dan dat in andere sectoren.

Vanwege de hoge waarde die samenhangt met intellectuele-eigendomsrechten is inbreuk op deze rechten een lucratieve criminele activiteit, die aanzienlijke kosten veroorzaakt voor de eigenaren van de rechten en de economie in het algemeen.

Volgens schattingen in een in 2016 door EUIPO en de OESO uitgevoerd onderzoek zouden IER-inbreuken in de internationale handel in 2013 maar liefst 5 % van de EU-invoer uitmaken, dat wil zeggen 85 miljard euro op jaarbasis.

Aan de hand van een reeks sectorspecifieke onderzoeken heeft EUIPO geraamd dat er in 13 sectoren sprake is van gedeerde omzet als gevolg van de namaak van goederen (zowel direct in de

geanalyseerde sectoren als in hun toeleveringsketen). Deze verliezen bedroegen in totaal ruim 100 miljard euro op jaarbasis.

De bijzonder hoge waarde, de milde straffen en het hoge rendement op investeringen maken het voor criminele bendes interessant om zich met activiteiten op het gebied van namaakgoederen te gaan bezighouden. De werkwijze van dergelijke bendes wordt steeds complexer naarmate de technologie en distributiekanaalen zich verder ontwikkelen, en de verscheidenheid aan namaakgoederen wordt steeds groter.

In hun bedrijfsmodellen maken namakers intensief gebruik van internet voor de distributie van hun producten en voor het promoten van de distributie en consumptie van illegale digitale inhoud. Websites waarop namaakgoederen worden verkocht, profiteren van extra advertentie-inkomsten uit zowel advertenties met een “hoog risico” (porno, games en malware) als, paradoxaal genoeg, advertenties voor legitieme merken, die vervolgens op twee manieren schade ondervinden van hun advertenties op dergelijke sites (schade aan hun merk en imagoschade vanwege het feit dat ze geloofwaardigheid verlenen aan de gastwebsites).

EUIPO heeft niet alleen de levering van namaakgoederen en illegaal gekopieerde inhoud geanalyseerd, maar ook onderzoek verricht naar de vraagzijde, d.w.z. naar de houding van EU-burgers ten aanzien van IER en de mate waarin zij bereid zijn over te gaan tot aankoop van namaakgoederen. De redenen die consumenten kunnen aanzetten tot aankoop van namaakgoederen zijn onder meer de lagere prijzen, de goede beschikbaarheid en het feit dat er vrijwel geen maatschappelijk stigma rust op dergelijke aankopen.

In antwoord op deze ontwikkelingen neemt en ondersteunt EUIPO samen met publieke en particuliere partners een aantal maatregelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Deze maatregelen variëren van het aan de eigenaren van deze rechten verstrekken van informatie over recente ontwikkelingen op het gebied van inbreuken en het samen met Europol werken aan een bredere aanpak van misdrijven op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten (niet in de laatste plaats door financiering van een gespecialiseerde rechercheafdeling voor intellectuele-eigendomsrechten bij Interpol) tot de ondersteuning van de inspanningen van de Europese Commissie (directoraat-generaal Handel) om de levering van namaakgoederen aan derde landen tegen te gaan en het geven van voorlichting aan burgers over de beschikbaarheid van legale digitale inhoud en over de economische gevolgen van het kopen van namaakgoederen of het gebruikmaken van illegale digitale inhoud.

Belangrijke hoofdstukken in het rapport zijn onder meer:

Economische bijdrage en waarde van IER

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van het onderzoek uit 2016 naar de bijdrage van IER-intensieve sectoren aan de economie, waaruit blijkt dat 42 % van het BBP en 28 % van de werkgelegenheid in de EU in die sectoren worden gegenereerd. Er wordt ook een samenvatting gegeven van het in 2015 uitgevoerde onderzoek naar de aard van de ondernemingen. Daaruit blijkt dat bedrijven met ten minste één handelsmerk, ontwerp of octrooi economisch beter presteren dan bedrijven zonder intellectuele-eigendomsrechten. Dit geldt vooral voor kmo's. Tot slot bevat dit hoofdstuk een bespreking van het scorebord voor kmo's uit 2016. Voor dit scorebord zijn meer dan 9 000 kmo's in de EU ondervraagd over hun gebruik van IER of de redenen om geen gebruik van IER te maken.

Waarom en hoe wordt inbreuk gemaakt op intellectuele-eigendomsrechten?

In dit hoofdstuk worden de vraag- en aanbodzijde van de markt voor namaakgoederen nader gezien. Wat de aanbodzijde betreft, wordt besproken welke methoden worden gebruikt voor het aanbieden van de namaakgoederen aan de consument. Deze evaluatie is gebaseerd op tal van bronnen en rapporten, zoals het gezamenlijke situatierapport van EUIPO en Europol uit 2017. In afzonderlijke subhoofdstukken worden de bedrijfsmodellen besproken die online door de inbreukmakers worden gebruikt, met name advertenties op websites die vermoedelijk voor inbreuk worden gebruikt en misbruik van het domeinnamensysteem om handelsverkeer naar webwinkels die namaakgoederen verkopen te genereren.

In het laatste subhoofdstuk wordt de vraagzijde besproken: wat brengt consumenten ertoe inbreuk te maken op intellectuele-eigendomsrechten? Dit deel is gebaseerd op het onderzoek naar de perceptie van intellectuele eigendom uit 2017 en het scorebord voor jongeren uit 2016. Daaruit blijkt dat de hoofdredenen die burgers voor de aanschaf van namaakgoederen noemen, de lagere prijzen van namaakgoederen zijn, alsook de lagere prijs en de als beter ervaren beschikbaarheid van illegale online-inhoud in vergelijking met legaal aangeboden inhoud.

Economische gevolgen van IER-inbreuken

Dit hoofdstuk handelt over de economische gevolgen van IER-inbreuken voor zowel de publieke als de particuliere sector van de economie. In dit hoofdstuk wordt uitgegaan van de gezamenlijke onderzoeken van EUIPO en de OESO naar de handel in namaakgoederen en de sectorspecifieke onderzoeken die

sinds 2015 zijn gepubliceerd. Deze vormen de basis voor een raming van de economische kosten die voortvloeien uit de aanwezigheid van namaakgoederen in de EU. Ook worden de gevolgen voor de omzet en werkgelegenheid in de particuliere sector besproken, en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de overheidsfinanciën. Deze twee onderzoekreeksen geven tezamen een veelomvattend beeld van de wereldwijde handel in namaakgoederen (met speciale nadruk op de invoer van namaakgoederen in de EU, die maar liefst 5 % van de totale invoer van de EU bedraagt), de sectoren die hiervan de meeste gevolgen ondervinden, de herkomst van de namaakgoederen en de uiteindelijke impact op de Europese economie.

In het laatste subhoofdstuk worden de kosten van de bestrijding van IER-inbreuken door de particuliere sector besproken. Dit deel is gebaseerd op een enquête uit 2017 onder bijna 1 300 bedrijven in 14 lidstaten. Uit deze enquête blijkt dat de kosten die de inbreuken met zich meebrengen vooral zwaar drukken op kleinere bedrijven.

SAMENVATTEND VERSLAG OVER IER-INBREUKEN 2018

SAMENVATTING

